

BUN (ÜRE)

written by Dr. Aydođan Lermi

Üre; Kan Üre Nitrojeni; Blood Urea Nitrogen;

Protein metabolizmasının son ürünüdür. Üre karaciğerde üretilir böbrekler ile atılır. Kandaki BUN miktarı böbrek fonksiyonlarını gösteren önemli bir testtir.

Birçok ilaç BUN miktarını arttırır:

- Allopürinol,
- Aminoglikozid antibiyotikler,
- Amfoterisin B,
- Aspirin (yüksek doz),
- Bacitracin,
- Karbamezapin,
- Sefalosporinler,
- Sisplatin,
- Kolitsin,
- Furosemid,
- Guanetidin,
- İndometazin,
- Metisilin,
- Metildopa,
- Neomisin,
- Penisilamin,
- Polimiksin B,
- Probenecid,
- Proppranolol,
- Rifampisin,
- Sprinolakton,
- Tetrasiklin,
- Tiazid diüretikler,
- Triamteren,
- Vankomisin.

BUN miktarını düşüren ilaçlar:

- Kloramfenikol,
- Streptomisin.

BUN testi ne amaçla yapılır?

Kan üre nitrojeni böbrek fonksiyonlarını gösteren önemli bir testtir.

BUN için normal değerler:

Normalde 6 - 20 mg/ dL dir.

BUN arttıran sebepler:

- Konjestif kalp yetmezliği,
- Bağırsaklarda aşırı protein bulunması,
- Mide bağırsak sisteminde kanama,
- Hipovolemi (susuz kalmak),
- Kalp krizi,
- Böbrek hastalıkları;
 - Glomerülonefrit,
 - Akut tübüler nekroz,
 - Piyelonefrit,
- Akut böbrek yetmezliği,
- Şok,
- İdrar yollarında tıkanma.

Kan Üre Nitrojenini düşüren hastalıklar:

- Karaciğer yetmezliği,
- Beslenme bozukluğu, düşük proteinli beslenme,
- Aşırı sıvı alımı,
- Böbrek üstü bezi hastalıkları,
- Gebeliğin son dönemi.

Aşağıdaki hastalıkların tanısında BUN testi değerli bilgiler verir:

- Akut nefrit sendromları,
- Alport sendromu,
- Böbrek damar hastalıkları, damar tıkanması,
- Metabolik demans,
- Diyabet,
- Dijital zehirlenmesi,
- Epilepsi,
- Goodpasture sendromu,
- Hemolitik üremik sendrom,
- Hepatorenal sendrom,
- İnsterstisyel nefrit,
- Lupus nefriti,
- Malin hipertansiyon,
- Medüller kistik böbrek hastalıkları,
- Membranoproliferatif böbrek hastalıkları,
- Prerenal azotemi,
- Primer amiloidoz,
- Sekonder sistemik amiloidoz,
- Willms tümörü.

Karaciğer hastalıklarında böbrekler normal olmasına rağmen BUN seviyesi düşük bulunabilir.

Referanslar:

Clarkson MR, Friedewald JJ, Eustace JA, Rabb H. Acute kidney injury. In: Brenner BM, eds. Brenner and Rector's The Kidney. 8th ed. Philadelphia, Pa: Saunders Elsevier; 2008:chap 29